

Kádár Béla Százados úti műtermében, 1912 körül

Pierre Bonnard: Nagymama gyermekkel, 1894. Szépművészeti Múzeum, Budapest

Rippl-Rónai József: Csendes délután a Róma-villa kertjében, magántulajdon

154.

KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Uzsonna, 1909 körül

Olaj, vászon, 106,5x91,5 cm

Jelezve jobbra lent: Kádár B.

Kezdő ár: 8 000 000 Ft / 26 230 EUR

Becsérték: 15 000 000 – 20 000 000 Ft

Estimated value: 49 180 – 65 574 EUR

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF VONZÁSÁBAN

A Szabad Művészet folyóirat egyik 1908-as reprodukcióján Kádár Béla egy vonallal megrajzolt kézimunkázó női figurája megrázkéltető hasonlóságot mutat Rippl-Rónai századfordulós grafikáival. A korszakban készült enteriőr kompozíciói szintén Rippl-Rónai mester Róma-villában született szobabelsőinek hangulatát idézik. Kádár Béla nem kapcsolódott művészcsoporthoz, nem kötődött művésztelepi festőtársakhoz. A stíluskeresés időszakában elsősorban saját élményeit, külföldi tapasztalatait, és itthon szerzett inspirációit használta fel festői gyakorlatában. Visszaemlékezéseiben csodálattal adózott Rippl-Rónai József művészetének. A motívumok megválasztásában, a formák nagyvonalú kezelésében, a pasztellszínek finom összehangolásában az idősebb festőkolléga nyomdokain járt. A Budapesten rendezett nemzetközi tárlatokon főként a francia impresszionisták és posztimpresszionisták munkáira rezonált, ebben a közegben kereste saját hangját, ízlelte a különböző festői stílusok formai lehetőségeit.

CSALÁDI KÖRBEN

Kádár Béláról köztudott, hogy a családjához kötődése jelentős szerepet játszott az életpályája alakulásában. Ellentétben a bohém művészbárát, Scheiber Hugó éjszakázó életvitelével, Kádár Béla sok időt töltött szeretett felesége és négy kisgyermek köreiben. 1907-ben, harmincéves korában nősült, unokahúgát, Brauner Matildot vette feleségül. A korszakban készült figurális képeinek a legtöbbször felesége a modell. A róla készült 1907-es portréján a századforduló szecessziós ízlésvilága az impresszionista festésmód könnyed megoldásaival társult. A Szalon Újságban reprodukált 1909-es női arcképtanulmányán szintén a felesége vonásai ismerhetők fel. A kor divatja szerint fésült laza konty és a díszes vállkendő harmonikus stílusegysége egy dekoratív festői látásmód érzékeny megnyilvánulását mutatja. Kádár Béla Százados úti műtermi fotóján szintén a feleséget ábrázoló nagyméretű festményét állította maga mellé az enteriőr középpontjába. Fontos volt számára, hogy a sajtó számára készült Erdélyi Mór fényképfelvételen a szeretett asszony portréja a közelében legyen.

154

Kádár Béla: Kézimunkázó nő, 1908
reprodukálva: Szabad Művészet, 1908

Kádár Béla: Vacsora előtt, 1910 körül,
magántulajdon

UZSONNA A SZABADBAN

Képünkön a trombitafolyondár dús lombozata és vörös virágfürtjei kellemes környezetet teremtenek a késő délutáni uzsonnaasztalnál kávézó hölgytársaság számára. A meghittten beszélgető, el-elmélázgató nőalakok a családi körben sziesztázó rokonok otthonos természetességével ülnek körbe a fehér damasztterítővel letakart asztal. A díszes futónövény levelei között átszűrődő napfény a kép középpontjába helyezett szürkeruhás fiatalasszony kissé elgondolkodó arcán játszik. A laza kontyot viselő, kekedet arcú asszonyban megint csak a festő feleségének jellegzetes vonásai ismerhetők fel. Talán éppen sógornője, Kádár Béla Irén húga a ház úrnője, aki a kávé felszolgáló cselédlánnyal együtt a kedves beszélgetőtársra figyel. A finoman kanyargó kontúrvonalakkal határolt, nagyvonalúan felrakott pasztellszínű foltok, az elnagyolt könnyedséggel karakteresre alakított arcok – ismét csak Rippl-Rónai József Róma-világában felvázolt kerti jeleneteit juttatják eszünkbe. Rippl mester állapotképeihez hasonlóan Kádár Béla festményén ugyancsak a lassan múló idő lomha nyugalma járja át a látványt. A festő korabeli kompozícióit jellemzően a francia posztimpreszionista-szimbolista festésmód koncentrált folthatásai és kiegyensúlyozott színharmóniája inspirálta. A szürke-rózsaszín finom párosítását a szék háttára vetett kockás kendő eleven vöröse és a fekete-fehér kontrasztok vibráló reflexei élénkítik.

Kádár Béla családi jelenete lírai hangulatú, üde színharmóniát árasztó, dekoratív szépségű kompozíció. Az 1909 körül készült kép azoknak az alkotásoknak a sorába tartozik, amelyeket a Művészház újító szellemű kiállításain a modern művészet iránt érdeklődő látogatók figyelmébe ajánlottak.

Dr. Gergely Mariann

